

GLOBAL JOURNAL OF HUMAN-SOCIAL SCIENCE: F
POLITICAL SCIENCE

Volume 25 Issue 2 Version 1.0 Year 2025

Type: Double Blind Peer Reviewed International Research Journal

Publisher: Global Journals

Online ISSN: 2249-460X & Print ISSN: 0975-587X

New Perspectives for Curricular Development of Dual Education

By Silviu Gîncu & Elena Movileanu

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract- Curricular development has always been a widely discussed issue in society. Considering the specifics of technical vocational education, curricular development is carried out only in partnership with the private sector. When representatives of the private sector lack sufficient resources to engage in curricular development, the educational environment is unable to create vocational training offerings that align with the trends of market economy development. In this article, we aim to address the subject of curricular development from the perspective of dual education, which takes place through close cooperation between educational institutions and representatives of the private sector. The article covers topics such as: the fundamental principles of curricular development in dual education, the structure of the vocational training process (Curriculum Plan) for dual education, the benefits of dual education for students, economic units, educational institutions, and the state. We believe that the topic addressed will be of interest to both the educational and private sectors, at both national and international levels.

Keywords: *apprenticeship, curriculum, economic entities, education, labor market needs, technical professional education.*

GJHSS-F Classification: LCC: LC1045

Strictly as per the compliance and regulations of:

New Perspectives for Curricular Development of Dual Education

Noi Perspective de Dezvoltare Curriculară a Învățământului Dual

Silviu Gîncu ^α & Elena Movileanu ^σ

Abstract- Curricular development has always been a widely discussed issue in society. Considering the specifics of technical vocational education, curricular development is carried out only in partnership with the private sector. When representatives of the private sector lack sufficient resources to engage in curricular development, the educational environment is unable to create vocational training offerings that align with the trends of market economy development. In this article, we aim to address the subject of curricular development from the perspective of dual education, which takes place through close cooperation between educational institutions and representatives of the private sector. The article covers topics such as: the fundamental principles of curricular development in dual education, the structure of the vocational training process (Curriculum Plan) for dual education, the benefits of dual education for students, economic units, educational institutions, and the state. We believe that the topic addressed will be of interest to both the educational and private sectors, at both national and international levels.

Keywords: *apprenticeship, curriculum, economic entities, education, labor market needs, technical professional education.*

I. INTRODUCERE

Actualizarea actelor normative ce vizează curriculumul în învățământul profesional tehnic (ÎPT) [1, 2] oferă noi premise pentru dezvoltarea curriculară a ÎPT și a învățământului dual. La o distanță de 10 ani de la demararea reformei curriculare, peste 90% din programele de formare profesională din ÎPT dispun de curriculum aprobat [3].

Pentru învățământul profesional tehnic, învățământul dual oferă noi oportunități mediului privat de a beneficia de un sistem competitiv de formare a forței de muncă. Este de menționat că potrivit [4, art.3] „învățământul dual este o formă de organizare a învățământului profesional tehnic, în cadrul căruia instruirea teoretică se realizează la instituția de

învățământ profesional tehnic, iar cea practică – la unitate”.

În literatura de specialitate sunt prezentate diverse studii și analize la nivel național [5 - 7] și internațional [8 - 12] care abordează învățământul dual cu unul dintre modele de succes de formare a forței de muncă în acord cu necesitățile acesteia.

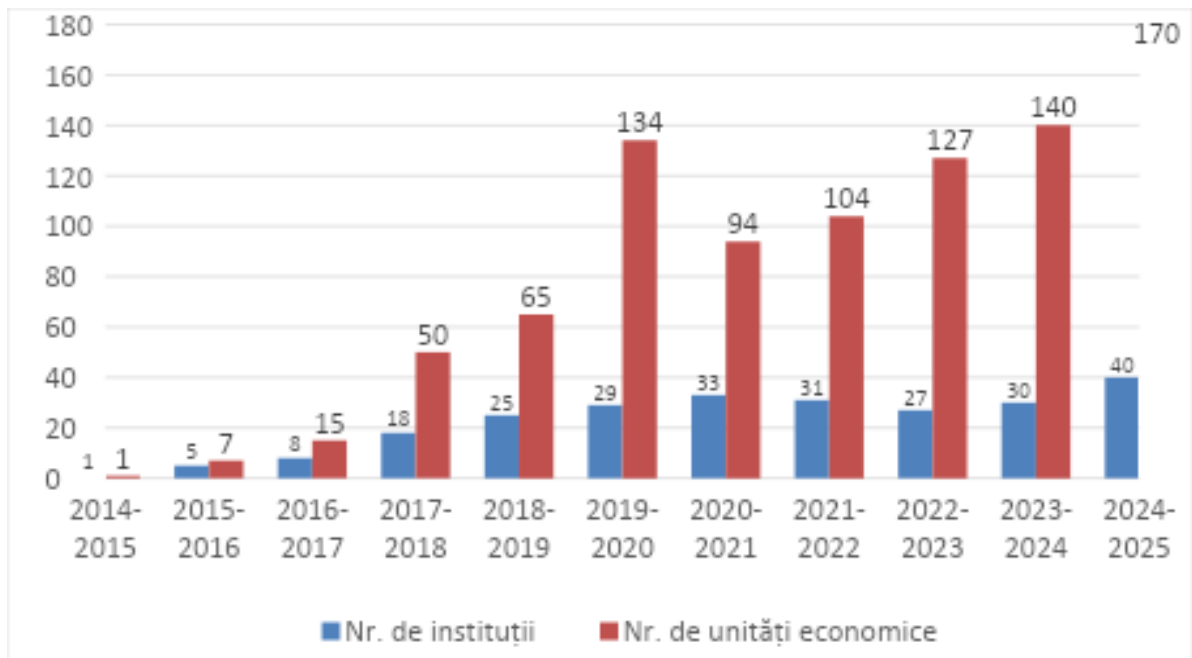
Învățământul dual în Republica Moldova se realizează din anul 2014 și în timp a cunoscut o evoluție ascendentă a numărului elevi, instituții și unități economice implicate în realizarea învățământului dual. Astfel dacă în anul 2014 învățământul dual a fost realizat în parteneriat dintre o instituție de învățământ și o unitate economică, în anul 2025 numărul acestora a crescut semnificativ (Figura 1).

Author α: Doctor în Pedagogie, Conferențiar Universitar, Universitatea Tehnică a Moldovei, Șef Direcție, Ministerul Educației și Cercetării.
e-mail: sgincu@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-4772-4674

Author σ: Profesoară, Grad Didactic Superior, Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, Șefa Secției Învățământ Dual, Camera de Comerț și Industrie. e-mail: movileanu80@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-4664-7865

Sursa: elaborat de autor în baza [3,5]

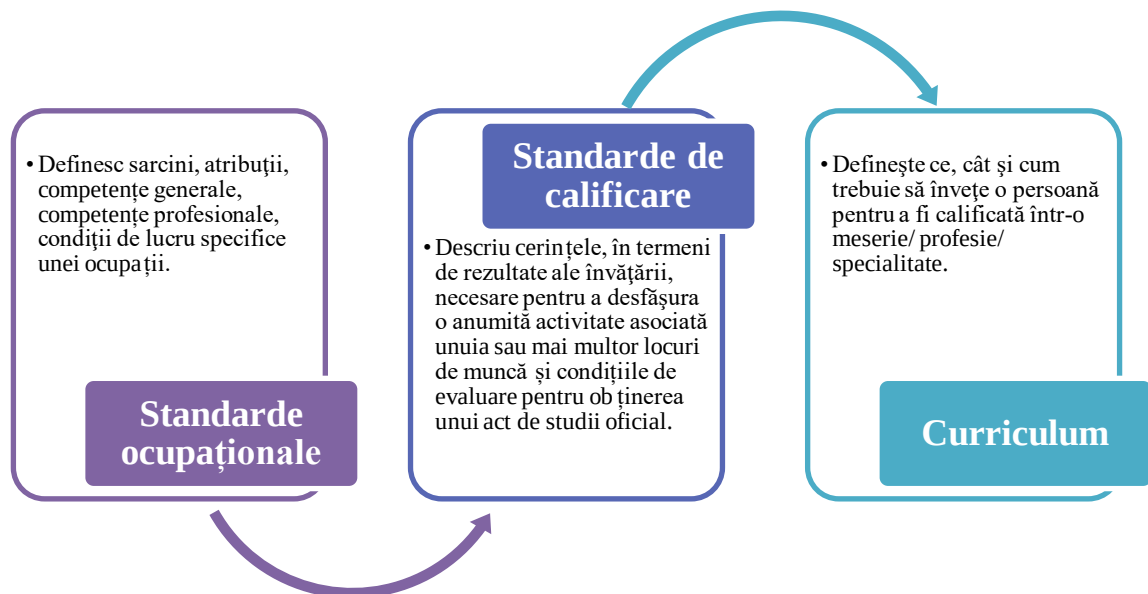
Figura 1: Evoluția Numărului de Parteneriate în Învățământul Dual

II. SCOPUL LUCRĂRII

Scopul general al lucrării constă în prezentarea perspectivelor de dezvoltare curriculară a învățământului dual. Un accent aparte va fi pus pe aspectele metodologice de dezvoltare a programelor din ÎPT dual.

Principiile Fundamentale Ale Dezvoltării Curriculare în Învățământul Dual: În acord cu misiunea învățământului profesional tehnic, care „constă în dezvoltarea potențialului uman prin formarea muncitorilor și tehnicienilor înalt calificați pentru a asigura calitatea

vieții, creșterea durabilă a economiei și bunăstarea poporului” [3, pag. 22], documentele curriculare necesită a fi elaborate în strânsă legătură cu reprezentanții pieței muncii. În vederea asigurării unui mecanism eficient de corelare a necesităților muncii cu conținuturile programelor de formare profesională, prevederile cadrului normativ se fundamentează pe asigurarea unui mecanism care să asigure un sistem de formare a forței de muncă din ÎPT în acord cu necesitățile pieței muncii.

Sursa: elaborat de autor în baza [1, pag. 23-24]

Figura 2: Legătura Dintre Necesitățile Pieței Muncii și Conținutul Curriculumului

Deși la nivel de acte normative există un mecanism care să asigure că necesitățile pieței muncii se regăsesc în programele de studii, sunt situații în care piața muncii nu reușește să își formalizeze necesitățile în bază de documente, iar mediul educațional este în imposibilitate să asigure o formare a viitorilor specialiști în acord cu tendințele de dezvoltare a pieței muncii.

Având în vedere că pentru a realiza învățământul dual, unitățile economice trebuie să dispună de personal calificat „maistrul-instructor al unității este obligat să dețină cel puțin 20 de credite de studii de formare psihopedagogică” [4, art. 16, alin 2)], maiștri-instructori ai unităților economice reprezintă o resursă cheie care pot să contribuie la fortificarea legăturii dintre necesitățile pieței muncii și documentele curriculare.

Planul de Învățământ în ÎPT Dual: Având în vedere particularitățile care sta la baza realizării învățământului dual, din perspectiva locului de instruire a elevului procesul de formare profesională din ÎPT se realizează în instituția de învățământ (partea teoretică) și partea practică în unitățile economice. Această abordare oferă pe de o parte costuri reduse unităților economice în formarea unui specialist în domeniu, din considerentul că partea teoretică este realizată de către instituția de învățământ profesional tehnică și totodată oferă elevului oportunitatea de a exersa practic în condiții concrete de muncă pe utilaje și echipamente din cadrul unității.

Din punct de vedere formativ, Planul de învățământ în ÎPT dual este structurat în 3 componente după cum urmează:

- *Formarea Generală:* În cadrul aceste componente elevului urmează ai fi formate cunoștințe și dezvoltate abilități care sunt esențiale în diverse contexte profesionale, nu doar în domeniile tehnice. În acest sens curriculum urmează a fi conceput ca fiind flexibil și posibil de organizat în funcție de cerințele înaintate de către reprezentanții pieței muncii și de nevoile specifice ale elevilor, asigurându-se o pregătire bine echilibrată. Formarea generală nu este doar un suport pentru dezvoltarea profesională, ci și pentru cea personală, pregătind elevii să fie cetățeni activi și implicați în comunități.
- *Formare de Profil:* Este esențială în sistemul dual, deoarece îmbină învățarea teoretică cu activitățile practice, facilitând aplicarea imediată a cunoștințelor. Modulele sunt structurate pe domenii specifice, permițând elevilor să acumuleze cunoștințe solide și să dezvolte abilități practice relevante. Programul include stagii de practică în companii, unde elevii pot observa și participa activ la procesele de lucru reale, învățând de la profesioniști din domeniu. Această componentă stimulează o adaptabilitate crescută a elevilor, care învață să se descurce în diverse situații profesionale și să soluționeze probleme. Colaborarea dintre instituțiile de învățământ profesional tehnic și

companii asigură că elevii sunt pregătiți conform standardelor și cerințelor din industrie.

- *Formare Opțională:* Oferă elevilor posibilitatea de a explora discipline care nu sunt obligatorii, dar care pot îmbunătăți profilul profesional și competențele lor. Prin această componentă, se dezvoltă o mentalitate deschisă și o disponibilitate pentru învățare continuă, esențială în contextul economiei naționale. Formarea opțională nu doar că extinde cunoștințele elevilor, dar contribuie și la dezvoltarea abilităților interumane și a unei rețele profesionale diverse.

În acord cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor, în ÎPT sunt următoarele categorii de programe de formare profesională care se realizează și prin învățământ dual:

- Formarea profesională tehnică secundară duală - este orientată spre îmbinarea instruirii teoretice cu cea practică în condiții de muncă. În acest, sens circa 70-80% din timpul de instruire practică elevul îl petrece în cadrul unității economice. Programele respective au durata de doi ani de pentru elevii care sunt absolvenți ai studiilor gimnaziale și un an de studii pentru elevii care sunt absolvenți ai studiilor liceale.
- Formarea profesională tehnică postsecundară/ postsecundară notetieră duală - vizează oferirea unei pregătiri specializate elevilor, ajutându-i să dobândească cunoștințe teoretice și competențe practice în cadrul companiilor. Din punct de vedere temporal, această formare se realizează proporțional între instituție și agentul economic.

Precizăm că învățământul dual are un impact pozitiv asupra participanților implicați în proces: elevi, instituții, unități economice și autorități publice. În continuare ținem să scoatem în evidență principalele beneficii ale învățământului dual (Tabelul 1).

Tabelul 1: Beneficiile Învățământului Dual

Beneficii pentru elevi	- Posibilitatea de a identifica o meserie bine plătită și solicitată de piața muncii; - Acumularea experienței de muncă în cadrul unei unități economice de prestigiu; - Condiții moderne de exersare a abilităților practice și posibilitate de a utiliza în practică echipamente performante; - Bursă și remunerație lunară; - Șanse reale de angajare după absolvirea studiilor, etc.
Beneficii pentru unitățile economice	- Posibilitatea de a participa la formarea profesională a specialiștilor conform necesităților; - Acces direct la specialiști calificați; - Costuri reduse pentru recrutarea și integrarea personalului în cadrul companiei; - Compensarea de până la 50% din cheltuielile efectuate pentru realizarea învățământului dual din parte statului, etc.
Beneficii pentru instituțiile ÎPT	- Parteneriate viabile cu sectorul privat; - Programe atractive de formare pentru elevi și pentru piața muncii; - Costuri reduse pentru instruirea elevilor, etc.
Beneficii pentru stat	- Sistem atractiv de instruire a forței de muncă; - Reducerea șomajului; - Sustenabilitatea dezvoltării economiei naționale; - Reducerea costurilor pentru instruirea forței de muncă, etc.

III. CONCLUZII

Învățământul dual este un model reușit de bune practici din perspectiva asigurării pieței muncii cu forță de muncă care să corespundă așteptărilor companiilor unde instituțiile de învățământ și agenții economici se reunesc pentru a-și realiza obiectivul comun. Această abordare oferă premise pentru elaborarea și dezvoltarea de produse curriculare care să ofere oportunități atât pentru elevii care se instruiesc precum și pentru companiile care urmează să angajeze absolvenții în câmpul muncii.

Considerăm necesar ca instituțiile cu competențe în domeniu pregătirii forței de muncă să își concentreze resursele pentru a dezvolta și construi parteneriate prin învățământ dual, or această formă de instruire oferă cea mai scurtă cale de asigurare a pieței muncii cu brațe de muncă corespunzător calificată și creează premise pentru dezvoltarea economică a țării.

BIBLIOGRAFIE

1. Cadrul de referință al curriculumului pentru învățământul profesional tehnic (actualizat), aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 1020/2024, disponibil online: https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_referinta_curriculum_ipt_10.12.2024.pdf (vizat 14.01.2025).
2. Ghidul metodologic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 1020/2024, disponibil online: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_metod_curriculum_ipt_10.12.2024.pdf (vizat 14.01.2025).
3. Rapoartele anuale de activitate ale Ministerului Educației și Cercetării (2020-2024). Disponibil online: <https://mecc.gov.md/ro/content/planuri-si-rapoarte-de-activitate> (accesat 04.01.2025).
4. Legea nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022 nr. 151-157 art. 273.
5. Gîncu, S. The role of cooperation agreement in dual education. *Journal of Social Sciences*. 2023, 6 (2), pp. 80-88. [https://doi.org/10.52326/jss.utm.2023.6\(2\).07](https://doi.org/10.52326/jss.utm.2023.6(2).07)
6. Gîncu S., Moldovanu R., Implementation of dual vocational educational and training (VET) în Republic of Moldova, *Univers pedagogic*, Nr. 3 (63), 2019, p.34-44.
7. Gremalschi, A.; Gîncu, S. Dezvoltarea curriculară în învățământul dual. În: *Materialele Conferinței științifice internaționale*, Curriculumul școlar: provocări și oportunități de dezvoltare, 7-8 decembrie 2018, Chișinău, Republica Moldova, 2018, pp. 604 – 608.
8. Fürstenau, B., Pilz, M., & Gonon, P. The dual system of vocational education and training in Germany. What can be learnt about education for (other) professions. In S. Billett, C. Harteis, & H. Gruber (Eds.), *International handbook of research in professional and practice-based learning*, 2014, p.

- 427–460. Disponibil online: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-017-8902-8_16 (accesat 26.11.2024).
9. Gessler, M. Educational transfer as transformation: A case study about the emergence and implementation of dual apprenticeship structures in a German automotive transplant in the United States. *Vocations and Learning*, 2017, 10(1), p. 71–99. Disponibil online: <https://doi.org/10.1007/s12186-016-9161-8> (accesat 26.11.2024).
 10. Jansen, A., & Pineda-Herrero, P. Dual apprenticeship in Spain–Catalonia: The firms' perspective. *Vocations and Learning*, 2019, 12(1), p.129–154. Disponibil online: <https://doi.org/10.1007/s12186-018-09217-6> (accesat 26.11.2024).
 11. Neyt, B., Verhaest, D., & Baert, S. The impact of dual apprenticeship programmes on early labour market outcomes: A dynamic approach. *Economics of Education Review*, 2020. Disponibil online: <https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2020.102022> (accesat 26.11.2024).
 12. Protsch, P., & Solga, H. The social stratification of the German VET system. *Journal of Education and Work*, 2016, 29(6), 637–661. Disponibil online: <https://doi.org/10.1080/13639080.2015.1024643> (accesat 26.11.2024).

